

Kraljevo znamenje, križ stoji (GLORIA 109, SG 66)

Besedilo te pesmi je napisal blaženi škof Anton Martin Slomšek, melodijo pa je zložil orglavec in cerkveni skladatelj Andrej Vavken. Prva kitica nas vabi, da se ozremo na križ, ki je znamenje Kristusa – kralja. Ta motiv je vzet iz Janezovega pasijona. Na križu povišani Kristus je vladar vsega sveta. Na tej tradiciji so posebno v času romanike (do 12. stoletja) upodabljali Križanega s kraljevim plaščem in krono. Križ, tako pravi besedilo, nas vabi, da se po Jezusovem zgledu učimo, srčno se vojskovati. Kaj to pomeni, nam kaže predvsem evangelist Luka. Na križu viseči Jezus prosi za svoje sovražnike: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo« (Lk 23,34). Se srčno vojskovati torej v tej luči pomeni, da se odločno zoperstavimo želji po obračunavanju in maščevanju.

Tudi druga kitica je vzeta iz Svetega pisma. Biti Jezusov učenec pomeni, vzeti svoj križ in hoditi za njim (Mt 16,24). To pomeni, da v svojem mišljenju in delu ne krožimo samo okoli samega sebe, temveč vidimo ob nas tudi sočloveka in se za njega zavzamemo. Tretja kitica pa zre na našo smrtno uro. Posebno v tem trenutku smo povezani s Križanim. Kakor on, bomo nekoč tudi mi stali na pragu smrti, večne noči. Ko gledamo na križ, smemo zaupati, da nas bo On vodil skozi temino smrti v luč življenja in zveličanja. Posebno lep je odpev, ki ga po vsaki kitici ponavljamo. Opeva križ kot luč življenja. Na njem je namreč Kristus s svojo smrtjo premagal smrt. Zato križ ni le znamenje smrti, temveč življenja; življenja, ki ga omogoča Božja brezmejna ljubezen do človeka. Poleg tega je križ nebeški ključ. Ta prispodoba je zelo stara. Če križ pogledamo iz vodoravne perspektive, potem ima res podobo ključa. S tem ključem nam je Kristus odprl pot k nebeškemu Očetu. Križ je torej znamenje našega odrešenja, zato ga častimo.

Pesem je posebno primerna, da jo pojemo v drugem delu postnega časa. V nekaterih župnijah jo pojejo tudi na Veliki petek pri češčenju križa. Poleg tega so verjetno še mnoge druge priložnosti, tudi izven postnega časa, da se s to pesmijo poglobimo v skrivnost, da se je Božja ljubezen do nas razodela na križu.

Klaus Einspieler